

Sygn. akt VI U 412/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2017 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 7 lutego 2017 r., znak: (...)

w sprawie: M. M.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu

M. M. prawo do emerytury od (...);

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej

do wydania decyzji.

Sygn.akt VIU 412/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 lutego 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., po rozpoznaniu wniosku M. M. z dnia 30 stycznia 2017 roku, odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury. Organ rentowy powołując się na artykuł 184 Ustawy z dnia 17 grudnia tysiąc dziewięćset osiem..., 98 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity, Dziennik Ustaw z 2016 roku, pozycja 887) oraz na rozpo..., paragraf 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dziennik Ustaw z 1983 roku, numer 8, pozycja 43 ze zmianami) wskazał, iż odmówił przyznania wnioskodawcy emerytury, ponieważ do 31 grudnia 1998 roku nie udowodnił on 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy wyjaśnił, że do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono ubezpieczonemu wnioskodawcy okresów: od 6 września 1972 roku do 30 września 1975 roku, od 1 października 1975 roku do 27 kwietnia 1977 roku oraz od 7 maja 1979 roku do 6 września 1994 roku, gdyż świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za okresy w Zakładach (...) w N. zostało wystawione przez Składnicę Dokumentów (...)

[f 00:04:44.908] , które jako archiwum nie jest upoważnione do wystawiania świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy wskazał, że zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji winien wystawić świadectwo pracy w szczególnych warunkach z podaniem charakteru pracy zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku, działu i pozycji zarządzenia resortowego dla danego stanowiska. Ponadto organ rentowy wskazał, że na podstawie dowodów dołączonych do wniosku i uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania nie przyjął za..., przepraszam, przyjął za udowodnione, przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 roku okresy nieskładkowe w wymiarze 1 miesiąca i 6 dni, okresy składkowe w wymiarze 26 lat, 1 miesiąca i 23 dni, okresy stażu sumarycznego w wymiarze 26 lat, 2 miesiące i 29 dni. Odwołanie od tej decyzji wniósł ubezpieczony domagając się zmiany decyzji i przyznania mu prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu zaskarżenia or..., ubezpieczony powoływał się na to, że w okresie od 6 września 1972 roku do 6 września 1994 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach w Zakładach (...) w N., najpierw na stanowisku elektryka od 6 września 1972 roku do 30 września 1975 roku, następnie jako elektryk od 1 października 1975 roku do 27 kwietnia 1977 roku, a w ostatnim okresie jako elektromechanik od 7 maja 1979 roku do 6 września 1994 ro..., roku jako elektromonter. W uzasadnieniu podawał on również, że prace, które wykonywał w szczególnych warunkach związane były z usuwaniem awarii w przeciągu produkcyjnym. Były awarie silników, kabli, układu sterowania, remontował na hali w warunkach, gdzie temperatura wynosiła poniżej zera stopni Celsjusza. Że w czasie, gdy wykonywał czynności remontowe... w je..., jednostki organizacyjne pracodawcy były w ruchu, remontowało się na hali produkcyjnej, a praca była zmiarzon..., zmianowa. Twierdził on, że nadzorował pracowników w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem A, działem 14, punktem 24..., pozycją 24, punktem pierwszym. Wnosił on o dopuszczenie dowodów z zeznań świadków. Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje: Ubezpieczony M. M., urodzony (...), w dniu 30 stycznia 2017 roku (karta 11 akt rentowych) złożył za pośrednictwem poczty wniosek o przyznanie mu emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wniosek ten rozpoznany został za..., odmownie zaskarżoną decyzją z dnia 7 lutego 2017 roku. Ubezpieczony 60 lat ukończył (...), a między stronami nie było sporu, iż nie jest on członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, co potwierdził ubezpieczony we wniosku o przyznanie świadczenia. Niesporną okolicznością między stronami było także to, iż na dzień 1 stycznia 1999 roku ubezpieczony legitymował się ogólnym stażem emerytalnym w wymiarze 26 lat, 2 miesiące i 29 dni. Natomiast spór dotyczył tego, czy posiadał on na dzień wejścia w życie ustawy emerytalnej - 1 stycznia 1999 roku staż pracy w szczególnych warunkach. W tym zakresie Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z zeznań świadków i dowodu z przesłuchania ubezpieczonego (e-protokół rozprawy, karta 31) oraz na podstawie dowodów z dokumentów zebranych w aktach osobowych ubezpieczonego, nadesłanych do akt sprawy przez podmiot archiwizujący Składnicę Dokumentów (...)

[f 00:11:17.669] Spółkę z o.o. w B., iż ubezpieczony w..., w okresie od 6 września tysiąc dziewięćset siedemdziesią..., siedemdziesiątego drugiego roku do 6 września 1994 roku zatrudniony był w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...), w Zakładach (...) w N., następnie przekształconych w Zakłady (...) Spółkę Akcyjną w N.. Ubezpieczony pracował tam na stanowisku elektryka w okresie od 1 października 1975 roku do 27 kwietnia 1977 roku, następnie w okresie od 28 kwietnia 1977 roku odbywał zasadniczą służbę wojskową, a od 7 maja 1979 roku przyjęty został po odbyciu tej służby ponownie do pracy w zakładzie na stanowisku elektromechanika i pracował na tym stanowisku od szóstego..., pracował na tym stanowisku do 6 września 1994 roku. Ubezpieczony zajmował się utrzymaniem ruchu i remontami oraz konserwacją agregatów i urządzeń na..., położonych w zakładzie pracy, w szczególności w chłodniach, w których zajmował się naprawą..., w których temperatura pano..., wynosiła poniżej zera stopni Celsjusza i zajmował się naprawą urządzeń chłodniczych - wentylatorów. Demontował te wentylatory i przekazywał je do naprawy podmiotowi zewnętrznemu, który zajmował się przewijaniem silników tych wentylatorów. Ubezpieczony zajmował się konserwacją agregatów, bieżącą konserwacją agregatów i urządzeń oraz na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie. Podkreślić należy, że w chłodniach pracowali pracownicy w szczególnych warunkach na stanowiskach robotników magazynowych, magazynierów, a także maszynistów chłodniczych. Były to prace wykonywane w szczególnych warunkach, wskazane w wykazie A stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 1983 roku, w dziale 10, pod pozycją 7, a także prace bezpośrednio przy uboju zwierząt, na których pracowali pracownicy w szczególnych warunkach w..., no w peklowni. Z zeznań świadków: P. C.

[f 00:16:12.696] i H. Z.

[f 00:16:16.854] jednoznacznie wynikało, że ubezpieczony przeważającą część obowiązków pracowniczych realizował...

[**koniec części** 00:16:32.148] WQK471965_02

[**Przewodniczący** 00:16:33.426] Czy to w pomieszczeniach hal produkcyjnych, gdzie zajmowano się ubojem zwierząt, konserwując agregaty i urządzenia funkcjonujące na terenie tej jednostki organizacyjnej pracodawcy, jak również, że podlegały mu chłodnie, w których zajmował się bieżącą konserwacją agregatów chłodniczych i urządzeń w postaci wentylatorów. Zajmował się także naprawą silników sprężarek amoniakalnych. Były to duże silniki o mocy 70 kW i rozmiarach, no kilku metrów. Ubezpieczony także zajmował się instalacją elektryczną w chłodniach, gdzie panowała temperatura poniżej o stopni albo w tych jednostkach organizacyjnych, w których wykonywali prace w szczególnych warunkach pracownicy bezpośrednio przy uboju zwierząt, na takich stanowiskach jak ubojowiec, peklowacz i wykrawacz mięsa w peklowni. Zebrany w sprawie materiał dowodowy potwierdzał, iż ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach, o czym za chwilę. Natomiast podkreślić należy, że to, iż musiał on zapewniać ciągłość pracy urządzeń energetycznych pracujących na halach produkcyjnych, wynika chociażby z pisma z dnia 21 grudnia 1983 roku Dyrektora magistrata inżyniera J. C.

[f 00:18:43.939] - karta 20 akt osobowych, gdzie przyznano ubezpieczonemu w związku z pełnieniem dyżurów w dni wolne od pracy oraz w godzinach nocnych dyżurów, które miały na celu zapewnienie ciągłości pracy urządzeń energetycznych w zakładzie. Podkreślić należy, że w aktach osobowych ubezpieczonego znajdują się dowody z dokumentów w postaci zaświadczeń kwalifikacyjnych w zakresie eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych do 1 kW uprawniające ubezpieczonego do prac warsztatowych, konserwacyjnych, remontowych i elektromontażowych co także podkreśla, iż musiał on wykonywać obowiązki pracownicze na oddziałach i wydziałach w ramach bieżącej konserwacji i remontu agregatów i urządzeń, prace montażowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie ta..., także, jeśli chodzi o pracowników pracujących w chłodniach w temperaturze poniżej o stopni Celsjusza. Świadczenie zeznawali, że właśnie chłodnie podlegały ubezpieczonemu i z zeznań świadków wynikało, iż pracował on w przeważającym zakresie, czy to na peklowni, gdzie była wykonywana praca w szczególnych warunkach przy uboju zwierząt, czy to w chłodniach, które mu podlegały, gdzie była wykonywana praca w szczególnych warunkach, o której mowa w dziale X w pozycji 7 - prace w chłodniach składowych i przyzakładowych o temperaturze wewnętrznej poniżej o stopni. Prace wykonywane bezpośrednio przy uboju zwierząt wykonywane, kwalifikowane były jako praca w szczególnych warunkach w dziale X pozycji 8 wykazu A. Problemem stało się świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione ubezpieczonemu przez podmiot archiwizujący jego akta osobowe, gdzie wskazano w ocenie Sądu Okręgowego nieadekwatny pu..., dział, może nieadekwatną pozycję działu XIV punktu pierwsz..., punkt 1 wykazu A, bo ubezpieczony w ocenie Sądu Okręgowego wykonywał prace, o których mowa nie w pozycji 24 działu XIV wykazu A, lecz w pozycji 25 działu XIV wykazu A, jak już wcześniej zaznaczono, bieżącą konserwacją agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. I tak Sąd Okręgowy zakwalifikował zatrudnienie ubezpieczonego w okresach od 1 października 1975 roku do 27 kwietnia 1977 roku, 1 rok 6 miesięcy i 27 dni oraz od sió..., po odbyciu zasadniczej służby wojskowej od 7 maja 1979 roku do 6 września 1999 roku, 14 lat, przepraszam 15 lat, 4 miesiące i 1 dzień. Łącznie te dwa okresy zatrudnienia ubezpieczonego w Zakładach (...) w N. w szczególnych warunkach dawały wymiar 16 lat, 10 miesięcy i 28 dni co pozwalało na przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury na podstawie właściwych przepisów prawa materialnego, o których mowa za chwilę. Zgodnie z artykułem 184 ustępem 1 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w artykule 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli, po pierwsze, okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz po drugie, okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w artykule 27. Zgodnie z ustępem 2 artykułu 184, emerytura, o której mowa w ustępie 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa. Artykuł 27 ustęp 1 punkt 2 wskazuje na okres składkowy i nieskładkowy wymagany do nabycia prawa do emerytury także z tytułu pracy w szczególnych warunkach w wymiarze co najmniej 20 lat - dla kobiet i dwudziestu...,

i 25 lat - dla mężczyzn. Artykuł 32 ustęp 2 powołanej Ustawy emerytalnej stwierdza z kolei, że dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Artykuł 184 ustęp 1, mówiąc o dotychczasowych przepisach, ma na myśli także przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z paragrafem 3 i paragrafem 4 ustępem 1 tego aktu prawnego, za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej wymaganym okresem zatrudnienia#, uważa się okres wynoszący 20 lat - dla kobiet i 25 lat - dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat - dla kobiet i 60 lat - dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Wskazać także w tym miejscu należy na unormowanie zawarte w paragrafie 2 ustępie 1 i ustępie 2 powołanego rozporządzenia, zgodnie z którymi, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Okresy pracy, o których mowa w ustępie 1 stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie paragrafu 1 ustępu 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Jeżeli jednak pracownik nie dysponuje świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawionym przez pracodawcę albo świadectwem pracy potwierdzającego zatrudnienie w szczególnych warunkach, to w toku postępowania sądowego wszczętego z odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych może on wykazywać fakt pracy w szczególnych warunkach wszelkimi środkami dowodowymi. W ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazywał jednoznacznie na to, że ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach w wyżej wskazanych okresach o łącznym wymiarze 16 lat, 10 miesięcy i 20 dni, wskazano w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia, dziale XIV pod pozycją 25. Dlatego na podstawie artykułu 477 ze znaczką 14 paragraf 1 Kodeksu postępowania cywilnego w związku z powołanymi przepisami prawa materialnego Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od pierwszego dnia, w którym spełnił on warunek, ostatni warunek nabycia emerytury, to jest od osiągnięcia wieku emerytalnego. W punkcie drugim wyroku Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego, o której mowa w artykule 118 ustęp 1a, za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, albowiem świadectwo pracy wystawione przez podmiot archiwizujący w sposób błędny kwalifikowało rodzaj pracy wykonywanej przez ubezpieczonego w szczególnych warunkach, a ponadto istotnych dla rozstrzygnięcia sporu ustaleń Sąd Okręgowy dokonywał na podstawie dowodów, który..., którym, które przeprowadzone zostały dopiero w postępowaniu sądowym - dowody z zeznań świadków, z zeznań, z przesłuchania strony powodowej i dowody z dokumentów. Na tym wygłoszenie uzasadnienia zakończono.